

169/1999 Sb. Zákon

ze dne 30. června 1999

O výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

Vyhlášeno dne 3. srpna 1999, datum poslední novelizace 1. ledna 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Výkon trestu odnětí svobody

HLAVA I

DÍL 1

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon upravuje výkon trestu odnětí svobody (dále jen „výkon trestu“) ve věznicích a ve zvláštních odděleních vazebních věznic.
- (2) Účelem výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „trest“) je prostředky stanovenými tímto zákonem působit na odsouzené tak, aby snižovali nebezpečí recidivy svého kriminálního chování a vedli po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem, chránit společnost před pachateli trestných činů a zabránit jim v dalším páchání trestné činnosti.
- (3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže.
- (4) Mladistvým se pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která v době spáchání provinění dovršila patnáctý a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

§ 2

Hlavní zásady výkonu trestu

(1) Trest může být vykonáván jen takovým způsobem, který respektuje důstojnost osobnosti odsouzeného a omezuje škodlivé účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti.

(2) S odsouzenými ve výkonu trestu se musí jednat tak, aby bylo zachováno jejich zdraví, a pokud to doba výkonu trestu umožní, podporovaly se takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem.

§ 3

Orgán zajišťující výkon trestu

(1) Střežení odsouzených, dozor nad nimi, metody zacházení s odsouzenými a stanovené podmínky výkonu trestu zajišťuje Vězeňská služba České republiky (dále jen „Vězeňská služba“).

(2) Vězeňská služba je oprávněna odsouzeným vydávat pokyny a příkazy a používat vůči nim jen taková omezení a donucovací prostředky, které připouští zvláštní zákon.¹⁾ O použití těchto omezení a donucovacích prostředků, nejde-li o předvádění odsouzeného mimo objekt věznice, Vězeňská služba bez zbytečného odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu.

(3) Povinnosti a oprávnění příslušníka Vězeňské služby stanoví zvláštní zákon.¹⁾ Pokyny a příkazy v rozsahu stanoveném tímto zákonem jsou oprávněni vydávat vedle příslušníků Vězeňské služby i zaměstnanci Vězeňské služby.

(4) Zaměstnancem Vězeňské služby se pro účely tohoto zákona rozumí jak zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce ve Vězeňské službě, tak příslušník Vězeňské služby.

§ 4

Poradní komise

(1) K uplatňování poznatků, forem a metod zacházení s odsouzenými, které napomáhají k dosažení účelu výkonu trestu a k ochraně práv odsouzených, zřídí ředitel věznice poradní komisi (dále jen „komise“) z odborníků, kteří zejména působí v oblasti práce s pachateli trestných činů a osobami se sociálně patologickým nebo obdobným rizikovým způsobem chování, kteří se mohou spolupodílet na naplňování účelu trestu nebo kteří se mohou podílet na zajištění začlenění odsouzeného po výkonu trestu do společnosti nebo na zajištění jeho léčby. Členem komise nemůže být zaměstnanec Vězeňské služby.

(2) Členy komise jmenuje s jejich souhlasem ministr spravedlnosti (dále jen „ministr“) na návrh ředitele věznice na dobu čtyř let, a to i opakovaně. Ředitel věznice ministrovi podává návrhy na jmenování členů komise prostřednictvím generálního ředitele Vězeňské služby. Komise se skládá minimálně z pěti členů.

(3) Ministr odvolá člena komise, jestliže poruší závažným způsobem nebo opakovaně povinnosti vyplývající z členství v komisi, a to na návrh ředitele věznice nebo předsedy komise. Ředitel věznice ministrovi podává návrh na odvolání člena komise prostřednictvím generálního ředitele Vězeňské služby.

(4) Činnost člena komise je jiným úkonem v obecném zájmu. Vězeňská služba poskytne členovi komise při cestách v souvislosti s výkonem činnosti cestovní náhrady ve stejném rozsahu, výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce pro zaměstnance v pracovním poměru; za pravidelné pracoviště člena komise se pro účely cestovních náhrad považuje místo jeho bydliště.

(5) Člen komise má povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozví v souvislosti s výkonem své funkce. Zprostit této povinnosti může člena komise ministr. Člen komise je povinen účastnit se jednání komise a podílet se řádně na její činnosti.

(6) Předseda komise každoročně do 31. března podává generálnímu ředitelství Vězeňské služby souhrnnou písemnou zprávu o činnosti komise za uplynulý rok. Ke zprávě o činnosti komise připojí své stanovisko ředitel věznice. Generální ředitelství Vězeňské služby vypracuje na základě zpráv komisí jednotlivých věznic celkovou komplexní zprávu o jejich činnosti a předloží ji ministroví nejpozději do 31. května.

(7) Způsob jednání a vnitřní organizaci komise stanoví statut a jednací řád komise, který vydá generální ředitel Vězeňské služby.

§ 5

Místo výkonu trestu

(1) Trest se vykonává ve věznici nebo ve zvláštním oddělení vazební věznice. Věznice zřizuje a zrušuje ministr a jejich správu vykonává Vězeňská služba podle zvláštního zákona.¹⁾

(2) Vyžaduje-li zdravotní stav odsouzeného poskytnutí zdravotních služeb, které nelze poskytnout ve zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, a výkon trestu nelze přerušit, trest se na nezbytně nutnou dobu vykonává poskytovateli zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, přičemž střežení odsouzeného v takovém případě zajišťuje nejbližší věznice. Zvýšené náklady spojené s provedením takových opatření hradí zdravotnickému zařízení Vězeňská služba.

(3) Trestní opatření odnětí svobody u mladistvých,^{3b)} kteří nepřekročili 19. rok svého věku, se vykonává odděleně od ostatních odsouzených, a to ve věznicích nebo zvláštních odděleních pro mladistvé s uplatňováním vnitřní diferenciací.

§ 6

Přijímání odsouzených do výkonu trestu

(1) Do výkonu trestu lze přijmout odsouzeného jen na základě písemného nařízení výkonu trestu vyhotoveného soudem. Není-li k nařízení výkonu trestu připojeno písemné vyhotovení pravomocného rozsudku, soud je věznici zašle dodatečně.

(2) Při přijetí do výkonu trestu musí být odsouzený prokazatelně seznámen se svými právy a povinnostmi podle tohoto zákona a řádu výkonu trestu a s vnitřním řádem věznice. Písemné vyhotovení seznámení s právy a povinnostmi v jazyce státu, jehož je občanem, nebo v jazyce, kterému rozumí, se bez odkladu předá odsouzenému.

§ 7

Umístování odsouzených

(1) Odděleně se umísťují odsouzení muži od odsouzených žen, odsouzené ženy, které mají ve výkonu trestu u sebe dítě, odsouzení s infekčním onemocněním nebo u nichž je podezření na infekční onemocnění a dále zpravidla odsouzení, kteří jsou:

- a) mladiství od dospělých,
- b) opakovaně ve výkonu trestu od odsouzených, kteří jsou ve výkonu trestu poprvé; k zahlázení odsouzení podle zvláštního právního předpisu se nepřihlíží,
- c) odsouzení za úmyslně spáchané trestné činy od odsouzených za trestné činy z nedbalosti,
- d) trvale pracovně nezařaditelní,
- e) osobami s poruchami duševními, poruchami chování,
- f) osobami s uloženým ochranným léčením a zabezpečovací detencí a
- g) velmi nebezpeční podle § 72a.

(2) Odsouzení uvedení v § 67, 69 a 70 a příslušníci bezpečnostních sborů, vojáci z povolání a strážníci obecní policie, byť jejich služební nebo obdobný poměr již netrvá, vykonávají na základě doporučení odborných zaměstnanců trest ve specializovaných oddílech věznic zřízených generálním ředitelem Vězeňské služby.

(3) Na žádost odsouzeného může být trest vykonáván ve specializovaném oddílu věznice, který zřizuje pro jinou skupinu odsouzených než uvedenou v odstavci 2 se souhlasem ministra generální ředitel Vězeňské služby.

§ 8

Typy věznic

(1) Věznice se člení podle způsobu vnějšího střežení, zajištění bezpečnosti a režimu výkonu trestu do dvou typů, a to na věznici

- a) s ostrahou a
- b) se zvýšenou ostrahou.

(2) Vedle základních typů věznic uvedených v odstavci 1 se zřizují zvláštní věznice pro mladistvé.

(3) V rámci jedné věznice mohou být zřízena oddělení různých typů, pokud tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

§ 9

Zařazování odsouzených do typů věznic

(1) O tom, do jakého typu věznice bude odsouzený zařazen k výkonu trestu, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.⁴⁾

(2) Odsouzený nastupuje výkon trestu ve věznici, kterou soud ve výzvě k nástupu trestu určil. Z důležitých důvodů může odsouzeného k nástupu výkonu trestu přijmout i jiná věznice.

(3) Další umísťování odsouzených do jednotlivých věznic v souladu s rozhodnutím soudu o zařazení do určitého typu věznice provádí generální ředitelství Vězeňské služby ve spolupráci s ředitelem věznice, ve které odsouzený nastoupil k výkonu trestu. Po umístění odsouzeného do věznice podle věty první lze přemístit odsouzeného na dobu nikoliv přechodnou do jiné věznice stejného typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou na žádost odsouzeného nebo jiné osoby, ke které se odsouzený připojil, nebo i bez takové žádosti; k žádosti podané do tří měsíců od vyřízení předchozí žádosti se nepřihlíží, o čemž se žadatel vyrozumí. Přemístit odsouzeného podle věty druhé lze na základě

a) rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby z důvodů hodných zvláštního zřetele v zájmu zabezpečení plnění účelu výkonu trestu nebo zabezpečení plnění úkolů Vězeňské služby anebo z důvodu poskytnutí potřebných zdravotních služeb, nebo

b) vzájemné dohody ředitelů věznic uplatňujících obdobné programy zacházení s odsouzenými za účelem prohloubení výchovného vlivu výkonu trestu.

Přeřazování odsouzených

§ 10

O přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu během výkonu trestu rozhoduje soud podle zvláštního zákona.⁴⁾

§ 11

Návrh ředitele věznice na přeřazení odsouzeného

(1) Ředitel věznice je povinen podat soudu návrh na přeřazení odsouzeného do jiného typu věznice, má-li za to, že přeřazení přispěje k dosažení účelu výkonu trestu.⁴⁾

(2) K návrhu na přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu ředitel věznice vždy připojí vyhodnocení průběhu a účinnosti programu zacházení s odsouzeným, zhodnocení průběhu a úspěšnosti výkonu ochranného léčení, pokud bylo odsouzenému uloženo, a uvede i další skutečnosti, které mohou mít význam pro rozhodnutí soudu. Současně označí důkazy, které navrhuje provést, pokud to soud bude považovat za potřebné.

§ 12

Návrh odsouzeného na přeřazení

Oznámí-li odsouzený řediteli věznice, že podává soudu návrh na své přeřazení do jiného typu věznice, ředitel věznice zašle soudu i bez jeho výzvy přílohy uvedené v § 11 odst. 2.

Vnitřní členění věznice s ostrahou

§ 12a

(1) Věznice s ostrahou se podle stupně zabezpečení člení na oddělení

- a) s nízkým stupněm zabezpečení,
- b) se středním stupněm zabezpečení a
- c) s vysokým stupněm zabezpečení.

(2) Do oddělení podle odstavce 1 jsou odsouzení umisťováni podle míry vnějšího a vnitřního rizika.

(3) Vnější riziko vyjadřuje míru nebezpečnosti odsouzeného pro společnost, zejména s ohledem na trestnou činnost, za kterou mu byl uložen trest, délku trestu a formu zavinění a s přihlédnutím k tomu, zda již byl ve výkonu trestu. Vnitřní riziko vyjadřuje míru rizika ohrožení bezpečnosti během výkonu trestu s ohledem na individuální charakteristiku odsouzeného, v níž se zohledňují zejména povaha jeho trestné činnosti, nevykonaná ochranná opatření, průběh předchozích výkonů trestu a hrozba útěku.

§ 12b

(1) Vyhodnocení míry vnějších a vnitřních rizik provede odborná komise, která je složena z vedoucího oddělení výkonu trestu nebo oddělení výkonu vazby a trestu anebo ředitelem věznice pověřeného zaměstnance tohoto oddělení, a dále z psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pracovníka, vychovatele a popřípadě dalších zaměstnanců Vězeňské služby určených ředitelem věznice. Odborná komise toto vyhodnocení včetně doporučení na umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou předá bez zbytečného odkladu řediteli věznice.

(2) O umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou rozhoduje ředitel věznice, ve které je odsouzený umístěn. Při svém rozhodování přihlédne k doporučení odborné komise; rozhodne-li odchylně od jejího doporučení, tento postup odůvodní a o rozhodnutí informuje Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“). Rozhodnutí je třeba písemně vyhotovit a doručit odsouzenému.

(3) Odsouzený umístěný do oddělení se středním nebo vysokým stupněm zabezpečení věznice s ostrahou má právo do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí podle odstavce 2 podat návrh na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení, o čemž musí být poučen. Tento návrh nemá odkladný účinek.

(4) Návrh podle odstavce 3 se podává u ředitele věznice, který jej spolu s rozhodnutím o umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou, podklady pro vydání tohoto rozhodnutí a dokladem o doručení tohoto rozhodnutí odsouzenému předloží neprodleně soudu.

Místo výkonu trestu v objektech nespravovaných Vězeňskou službou

§ 13

Ministr může zřídit věznici i v jiném objektu, než který je ve správě Vězeňské služby, pokud s tím vlastník takového objektu souhlasí a uzavře smlouvu o zřízení věcného břemene. Objekt, ve kterém je věznice zřízena, spravuje a provozuje vlastník objektu na základě smlouvy uzavřené s Vězeňskou službou. Vězeňská služba však odpovídá za střežení, zacházení s odsouzenými a dodržování zákonných podmínek výkonu trestu. V těchto objektech rovněž provádí státní stavební dohled. Uzavřením smlouvy o správě a provozu není dotčeno právo dozoru a kontroly nad výkonem trestu.

HLAVA II

Práva odsouzených

DÍL 1

Obecná ustanovení

§ 14

Vnitřní řád věznice

Pro každou věznici stanoví její ředitel se souhlasem generálního ředitelství Vězeňské služby vnitřní řád věznice, který upravuje denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených, jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici a další záležitosti, stanoví-li tak tento zákon.

DÍL 2

Práva odsouzených

§ 15

Rovnost práv

Odsouzeným ve výkonu trestu přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 16

Sociální podmínky odsouzených a poskytování zdravotních služeb

(1) Odsouzeným se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jeho zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz věznice, se přitom přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.

(2) Jsou-li pro to vytvořeny ve věznici odpovídající stavební, materiální a hygienické podmínky, umožní se zejména

odsouzeným umístěným ve výstupních oddílech věznic, aby si stravu připravovali sami z potravin dodaných věznicí.

(3) Každý odsouzený musí mít zabezpečeno lůžko a uzamykatelnou skříňku k uložení osobních věcí.

(4) Odívání odsouzených musí odpovídat klimatickým podmínkám a musí dostatečně chránit jejich zdraví.

(5) Odsouzeným se zabezpečuje denně osmihodinová doba ke spánku, doba potřebná k osobní hygieně a úklidu, stravování, nejméně jednohodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(6) Odsouzený má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁵⁾ s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu trestu.

(7) Odsouzený s těžkým zdravotním postižením má právo na zajištění přiměřených podmínek umožňujících důstojný výkon trestu.

(8) O závažném onemocnění odsouzeného nebo o jeho úrazu vyžadujícím hospitalizaci vyrozumí věznice bez odkladu osobu, kterou odsouzený určil, nebo jeho osobu blízkou; osobu blízkou nevyrozumí, pokud ji odsouzený požádal, aby tak neučinila. Věznice vždy vyrozumí bez odkladu některou z těchto osob v případě, že dojde k úmrtí odsouzeného.

(9) Sociální pracovník věznice zajišťuje odsouzenému právo na poskytování sociálního poradenství, pomoci a podpory v rozsahu stanoveném zákonem upravujícím poskytování sociálních služeb.

§ 17

Korespondence

(1) Odsouzený má právo přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen „korespondence“) bez omezení, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Vězeňská služba je oprávněna provádět kontrolu korespondence uvedené v odstavci 1; přitom je oprávněna seznámit se s obsahem zasílaných písemností. Pokud obsah korespondence zakládá podezření, že je připravován nebo páčán trestný čin, Vězeňská služba korespondenci zadrží a předá ji orgánu činnému v trestním řízení.

(3) Kontrola korespondence mezi odsouzeným a jeho obhájcem, mezi odsouzeným a advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu,⁶⁾ anebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná; ustanovení § 73 tím není dotčeno. Tato korespondence se adresátu odesílá a odsouzenému doručuje neprodleně.

(4) Odsouzenému, který neumí nebo nemůže číst anebo psát, Vězeňská služba zajistí, aby mu byla došlá korespondence přečtena, nebo mu poskytne písařskou pomoc při sepisování žádostí, podání a stížností státním orgánům a mezinárodním organizacím uvedeným v odstavci 3 a při dopisování s advokátem.

(5) Korespondence odsouzeného, který nemá žádné peněžní prostředky, adresovaná orgánům uvedeným v

odstavci 3 se odešle na náklady věznice.

§ 18

Užívání telefonu

(1) Odsouzený má právo na použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou v době vymezené vnitřním řádem věznice; při tom může použít pouze telefon určený pro tento účel věznicí. Toto právo odsouzeného lze omezit pouze v odůvodněných případech, zejména je-li to nutné k ochraně bezpečnosti nebo práv jiných osob.

(2) Odsouzený má právo na použití telefonu v době vymezené vnitřním řádem věznice ke kontaktu se svým obhájcem nebo advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci.

(3) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit použití telefonu ke kontaktu s jinou osobou, než jsou osoby uvedené v odstavcích 1 a 2.

(4) Náklady spojené s použitím telefonu hradí odsouzený.

(5) Nejde-li o telefonáty s osobou uvedenou v § 17 odst. 3 nebo § 61 odst. 9, je Vězeňská služba oprávněna se seznamovat formou odposlechu s telefonáty uvedenými v odstavcích 1 a 3 a pořizovat jejich záznam.

§ 19

Návštěvy

(1) Odsouzený má právo přijímat v čase určeném ředitelem věznice návštěvy blízkých osob na dobu 3 hodin během jednoho kalendářního měsíce.

(2) Návštěvy probíhají zpravidla v místnostech k tomu určených. Návštěvy odsouzených umístěných v lůžkové části zdravotnického zařízení jsou možné jen tehdy, jestliže s tím ošetřující lékař s ohledem na zdravotní stav odsouzeného souhlasí. Je-li odsouzený umístěn u poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, projedná podmínky uskutečnění návštěvy Vězeňská služba s poskytovatelem zdravotních služeb.

(3) Nestanoví-li vnitřní řád věznice počet vyšší, mohou odsouzeného současně navštívit nejvýše 4 osoby včetně nezletilých dětí. Nezletilé děti ve věku do 15 let se mohou zúčastnit návštěvy pouze v doprovodu osoby starší 18 let.

(4) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit návštěvu jiných než blízkých osob. Ředitelé věznic mohou ve zvlášť odůvodněných případech povolit návštěvu mezi odsouzenými, kteří jsou blízkými osobami. Náklady předvedení hradí v takovém případě odsouzení rovným dílem, nedohodnou-li se jinak.

(5) Ředitel věznice může povolit uskutečnění návštěvy odsouzeného bez zrakové a sluchové kontroly zaměstnanců Vězeňské služby v prostorách k tomu určených.

(6) V odůvodněných případech může ředitel věznice rozhodnout, že z bezpečnostních důvodů se návštěva uskuteční v místnosti, kde je návštěvník od odsouzeného oddělen přepážkou.

(7) Při návštěvách jsou odsouzení povinni chovat se slušně a ohleduplně k ostatním přítomným osobám. Nesmějí odevzdávat nebo přijímat peníze, dopisy nebo jiné věci, s výjimkou věcí povolených ředitelem věznice nebo jím pověřeným zaměstnancem Vězeňské služby.

(8) Odsouzenému může ředitel věznice povolit v souvislosti s návštěvou opuštění věznice, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu trestu.

(9) Zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn návštěvu přerušit nebo předčasně ukončit bez náhrady, jestliže odsouzený nebo návštěvníci přes upozornění porušují pořádek, kázeň nebo bezpečnost věznice.

§ 20

Duchovní a sociální služby

(1) Odsouzenému se zajišťuje právo na poskytování duchovních a dalších obdobných služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů.

(2) Věznice umožňují konat zpravidla v době pracovního klidu společné náboženské obřady odsouzených. Účast na náboženských obřadech je dobrovolná. Dobu konání společných náboženských obřadů vymezí vnitřní řád věznice.

(3) K výkonu duchovní služby v místech, kde se vykonává trest odnětí svobody, jsou oprávněny pouze ty registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu tohoto práva podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ (dále jen „církve“).

(4) Církve se může podílet na naplňování účelu výkonu trestu poskytováním duchovní služby zejména

- a) konáním bohoslužeb pro zájemce z řad odsouzených,
- b) individuálními rozhovory, pastoračními návštěvami a umožněním individuálního přístupu k náboženským úkonům,
- c) vedením studijních hodin k výkladu náboženských textů,
- d) zajišťováním duchovní a náboženské literatury a zpěvníků,
- e) pořádáním přednášek a besed, zejména s etickou tematikou, popřípadě koncertů hudebních skupin a jednotlivců,
- f) při přípravě odsouzených k jejich propuštění,
- g) dalšími vhodnými formami přispívajícími k dosažení účelu výkonu trestu.

(5) Věznice informuje odsouzené o poskytování duchovní služby ve vnitřním řádu věznice nebo jiným vhodným způsobem.

(6) Odsouzený nesmí být k účasti na bohoslužbách a jiných obřadech nebo k rozhovoru s osobami pověřenými církví nucen. Požádá-li odsouzený o umožnění návštěvy církví pověřené osoby, je věznice povinna jí tuto skutečnost neprodleně oznámit.

(7) Církví pověřené osoby správa věznice poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a vnitřní řád věznice.

(8) Věznice je oprávněna odepřít možnost výkonu duchovní služby osobám, které se dopustily porušení povinností vyplývajících z právních předpisů pro výkon trestu nebo vnitřního řádu věznice.

(9) Věznice umožňují obecním úřadům obcí s rozšířenou působností poskytovat odsouzeným sociální služby⁹⁾ mající za cíl pomáhat odsouzeným při vytváření příznivých podmínek k tomu, aby mohli po propuštění vést soběstačný život v souladu se zákonem.

§ 21

Uspokojování kulturních potřeb

(1) Odsouzený má právo objednat si na svůj náklad knihy, denní tisk a časopisy, včetně zahraničních, pokud jsou rozšiřovány v České republice; tím není dotčeno právo Vězeňské služby odebrat odsouzenému věc, kterou by se narušoval účel výkonu trestu.

(2) Odsouzený si může bezplatně půjčovat z vězeňské knihovny knihy včetně odborných publikací a právních předpisů.

§ 22

Používání dalších věcí

(1) Odsouzený má právo půjčovat si a hrát společenské hry, které jsou ve věznici k dispozici.

(2) Odsouzenému lze v odůvodněných případech umožnit zakoupení, zaslání, případně dovezení a používání dalších věcí, majících vztah k zajištění jeho dalšího vzdělávání, programu zacházení s odsouzeným podle § 41 (dále jen „program zacházení“), případně zájmové činnosti, pokud tyto věci nebudou v rozporu s účelem výkonu trestu a jejich množství, povaha nebo užívání nebudou narušovat pořádek v ubytovacím prostoru nebo škodit na zdraví anebo omezovat ostatní odsouzené.

§ 23

Nákup potravin a věcí osobní potřeby

(1) Odsouzený má právo nakupovat nejméně jedenkrát týdně v prodejně věznice potraviny a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci programu zacházení. Nákup se uskutečňuje formou bezhotovostní platby z té části peněžních prostředků, s níž může volně disponovat. Ředitel věznice může

upřednostnit před nákupem úhradu nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění, regulační poplatky, nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, nákladů spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání po propuštění a úhradu správních poplatků nebo odměny vynaložených v souvislosti s ověřením podpisu odsouzeného.

(2) Ve věznici se pro odsouzené zřizují prodejny s potravinářským, drogistickým a průmyslovým zbožím. Minimální sortiment zboží stanoví vnitřní řád věznice. Nelze-li nákup tohoto zboží provádět v prodejně věznice, zajišťuje se prostřednictvím Vězeňské služby.

(3) Nejvyšší peněžní částku, za kterou může odsouzený jednorázově nakoupit, stanoví vnitřní řád věznice.

§ 24

Přijetí balíčku

(1) Odsouzený má právo jedenkrát za šest měsíců přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg. Právo na přijetí balíčku vzniká a lhůta podle věty první počíná dnem nástupu do výkonu trestu nebo dnem převedení z výkonu vazby.

(2) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Odsouzenému se nepředají věci, které odporují účelu výkonu trestu nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Věci, které nemohou být předány odsouzenému a se kterými není třeba naložit podle právních předpisů jiným způsobem, se odešlou na náklady odsouzeného zpět odesílateli, kromě potravin s krátkodobou trvanlivostí nebo prošlou lhůtou spotřeby, které se zlikvidují.

(3) Na balíčky obsahující prádlo, oděv a potřeby k realizaci programu zacházení, pro vzdělávání nebo zájmovou činnost a na balíčky obsahující věci pro potřeby dítěte, které má ve výkonu trestu jeho matka u sebe, se nevztahují omezení uvedená v odstavci 1.

(4) Balíček, na jehož přijetí nemá odsouzený právo nebo jehož přijetí odsouzený odmítl, odešle věznice na náklady odsouzeného odesílateli.

(5) Nemá-li odsouzený peněžní prostředky na odeslání nepředaných věcí nebo balíčku odesílateli, odešlou se na náklady věznice a vynaložené náklady se předepíše odsouzenému k úhradě jako náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody.

§ 25

Příjem peněz

(1) Věznice uloží na svůj účet, na kterém vede peníze odsouzených (dále jen „zvláštní účet“), peníze, které odsouzený předal věznici k úschově při nástupu do výkonu trestu nebo po přerušení výkonu trestu, peníze zaslané odsouzenému do věznice během výkonu trestu, pracovní odměnu, sociální kapesné, peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona a, pokud bezprostředně výkonu trestu předcházel výkon vazby nebo zabezpečovací detence,

peníze zaslané po ukončení výkonu vazby věznicí, kde odsouzený vykonával vazbu, nebo po ukončení výkonu zabezpečovací detence ústavem pro výkon zabezpečovací detence. Peníze v cizí měně, které nelze směnit na českou měnu, uloží věznice společně s jinými věcmi odsouzeného.

(2) Věznice peníze z peněžitě odměny udělené podle tohoto zákona eviduje odděleně.

(3) Věznice eviduje odděleně též účelově vázané peněžní prostředky, kterými jsou

a) peníze zaslané odsouzenému, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, a

b) výživné na dítě včetně náhradního výživného, příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem, příspěvek na dítě, peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek, sirotčí důchod náležející dítěti a jiné peníze zaslané odsouzené těhotné ženě nebo matce mající ve výkonu trestu u sebe dítě, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu potřeb dítěte.

(4) Účelově vázané peněžní prostředky eviduje věznice pro každý účel samostatně.

(5) Z peněz uložených na zvláštním účtu odsouzenému nenáleží úrok. Za uložení peněz na zvláštní účet věznici od odsouzeného nenáleží úplata.

(6) Odsouzenému, který ve výkonu trestu pracuje, a odsouzenému, kterému byly z peněz uložených na zvláštním účtu provedeny srážky, věznice jednou za kalendářní měsíc ve lhůtě stanovené vnitřním řádem věznice a ostatním odsouzeným jednou za kalendářní měsíc na jejich žádost poskytne informaci o výši zůstatku na zvláštním účtu ke dni vyhotovení informace včetně údaje o výši částky, se kterou může odsouzený nakládat, o výši úložného a o provedených srážkách. Informaci podle věty první poskytne věznice též při propuštění odsouzeného z výkonu trestu.

§ 25a

(1) Pokud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, věznice o tom odsouzeného bez zbytečného odkladu vyrozumí.

(2) Odsouzený má právo peníze zaslané mu do věznice odmítnout, nemůže však odmítnout peníze zaslané orgány veřejné moci nebo peníze zaslané v době trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo po prohlášení konkursu.

(3) Pokud odsouzený zaslané peníze odmítne, peníze se na jeho náklady vrátí odesílateli; nemá-li odsouzený dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznice náklady na odeslání z odesílaných peněz.

§ 26

Ochrana práv odsouzených včetně prostředků právní ochrany

(1) Odsouzený smí k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k

jejich vyřízení; stížnost, případně žádost musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Ředitel věznice určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí; vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí odsouzených, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby.

(2) Zaměstnanci Vězeňské služby bez odkladu vyrozumí ředitele věznice, státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu, soudce nebo orgán, který provádí kontrolu věznice, o žádosti odsouzeného o rozmluvu a na jejich pokyn takovou rozmluvu ve věznici umožní.

(3) Věznice bez odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu, jestliže dojde

- a) k úmrtí odsouzeného,
- b) k pokusu odsouzeného o sebevraždu,
- c) k sebepoškození odsouzeného s následkem přímého ohrožení života nebo s předpokladem újmy na zdraví, která porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje po dobu nejméně 7 dnů obvyklý způsob života odsouzeného a která vyžaduje lékařské ošetření, anebo k pokusu o takové sebepoškození,
- d) k jednání, kterým jiná osoba odsouzenému mohla způsobit smrt nebo způsobila nebo mohla způsobit újmu na zdraví, která porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje po dobu nejméně 7 dnů obvyklý způsob života odsouzeného a která vyžaduje lékařské ošetření,
- e) k fyzickému útoku odsouzeného proti zaměstnanci Vězeňské služby při výkonu služby nebo práce, jiné osobě, která se nachází v objektech nebo prostorech Vězeňské služby, soudu, státního zastupitelství, ministerstva nebo v místech jejich činnosti, nebo proti jiné osobě během eskorty nebo předvádění odsouzeného,
- f) ke vzpouře nebo jinému odporu skupiny odsouzených proti povinnosti uložené tímto zákonem nebo na jeho základě řádem výkonu trestu nebo vnitřním řádem věznice anebo proti pokynu nebo příkazu, který vydal zaměstnanec Vězeňské služby,
- g) k jednání, kterým zaměstnanec Vězeňské služby neoprávněně zvýhodnil odsouzeného nebo neoprávněně vůči němu užil násilí, anebo k jednání zaměstnance Vězeňské služby, které má znaky zneužití pravomoci úřední osoby nebo úplatkářství,
- h) k útěku odsouzeného nebo k jinému jeho závažnému jednání, jímž zmařil nebo podstatně ztížil výkon nebo účel trestu, nebo
- i) k nepřetržitému odmítání stravy odsouzeným po dobu alespoň 5 po sobě jdoucích dnů.

(4) Odsouzený má právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Toto právo odsouzeného musí být zajištěno nejpozději do 24 hodin od přijetí žádosti.

(5) Zaměstnanci Vězeňské služby jsou povinni dbát na zachovávání práv, která odsouzení mají ve výkonu trestu.

Sociální kapesné

- (1) Pokud nemá odsouzený ke dni, ke kterému podle vnitřního řádu věznice probíhá rozúčtování pracovní odměny, na zvláštním účtu uložené peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši dosahující alespoň částky stanovené vyhláškou ministerstva, poskytne věznice odsouzenému sociální kapesné v takové výši, aby měl na zvláštním účtu peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši odpovídající této částce.
- (2) Sociální kapesné se neposkytne odsouzenému, který v předchozím kalendářním měsíci odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil.
- (3) Sociální kapesné poskytnuté v době, kdy byl odsouzený poživatelem důchodu z důchodového pojištění nebo obdobného peněžitého plnění vypláceného z jiného státu nebo mezinárodní organizací (dále jen „důchod“) nebo výsluhového příspěvku nebo obdobného peněžitého plnění vypláceného z jiného státu nebo mezinárodní organizací (dále jen „výsluhový příspěvek“), který nebyl zaslán do věznice, je odsouzený povinen vrátit. O povinnosti podle věty první rozhodne ředitel věznice, proti tomuto rozhodnutí může odsouzený do 3 dnů ode dne doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal. Stížnost nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Při správě placení sociálního kapesného, které je odsouzený povinen vrátit, a pro uspokojování, vymáhání a zánik pohledávky na vrácení tohoto kapesného se použije obdobně § 36a.
- (4) Sociální kapesné věznice poskytuje v termínech stanovených vnitřním řádem věznice.

§ 27

Omezení a zbavení některých práv a svobod

- (1) Po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna.
- (2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 jsou omezena práva a svobody na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, svobodu pohybu a pobytu, zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností, záznamů a zpráv a právo svobodné volby povolání.
- (3) Po dobu výkonu trestu odsouzeným nepřísluší právo na stávku, výkon práva sdružovat se ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích, zakládat odborové organizace a výkon práva sdružovat se v nich, právo podnika a provozovat jinou hospodářskou činnost, právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení pro sebe a dítě, které má matka ve výkonu trestu odnětí svobody u sebe. Odsouzení nemohou ve výkonu trestu zakládat politické strany nebo politická hnutí, vykonávat právo sdružovat se v nich a nemohou vykonávat volené a jiné veřejné funkce.
- (4) O omezeních, jež budou uplatněna vůči odsouzenému ve výkonu trestu, proti němuž je vedeno trestní stíhání, a jsou-li splněny důvody vazby, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.

Povinnosti odsouzených

§ 28

Základní povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů¹⁰⁾ k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

(2) Odsouzený je dále povinen

- a) podrobit se osobní a další prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku ve věznici a vyloučení toho, aby u sebe měl věc, kterou by narušoval účel výkonu trestu,
- b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí; pokud své osobní věci uzamyká v uzamykatelné skříňce k uložení osobních věcí, je povinen předat náhradní klíč od této skříňky ředitelem věznice pověřenému zaměstnanci Vězeňské služby,
- c) podrobit se preventivní vstupní, periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem nebo zvláštním právním předpisem, včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány hygienické služby,
- d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy (§ 41 odst. 2),
- e) pokud onemocní, stane se mu úraz nebo je zraněn, tyto skutečnosti neprodleně ohlásit zaměstnanci Vězeňské služby,
- f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům Vězeňské služby nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil,
- g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k potlačení výroby, držení nebo zneužívání návykových látek a jedů ve věznici,
- h) dodržovat zásady hygieny,
- i) oznámit neprodleně věznici skutečnost, že je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, a je-li důchod nebo jeho část anebo výsluhový příspěvek vyplácen z jiného státu nebo mezinárodní organizací, zajistit též jejich zasílání na zvláštní účet,

- j) odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu,
- k) uhradit náklady na zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána, a to včetně regulačních poplatků,
- l) oznámit věznici jméno a příjmení obhájce nebo advokáta, který jej bude zastupovat v jiné věci nebo mu poskytovat právní službu,
- m) oznámit věznici změnu zdravotní pojišťovny a změnu osobních či rodinných údajů, které nahlásil při přijetí do výkonu trestu,
- n) podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit náklady na toto vyšetření,
- o) dodržovat zákaz kouření v místech, kde je to vzhledem k možnému ohrožení zdraví nekuřáků nebo z protipožárních důvodů ředitelem věznice zakázáno,
- p) během osmihodinové doby určené ke spánku dodržovat noční klid.

(3) Odsouzeným je zakázáno

- a) navazovat styky s jinými osobami v rozporu s tímto zákonem nebo s pokynem vydaným na základě tohoto zákona,
- b) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,
- c) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, fašismus a podobná hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití jedů, výbušnin, zbraní a střeliva, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby návykových látek,
- d) hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony; účastnit se hazardních her,
- e) tetovat sebe nebo jinou osobu, nechat se tetovat nebo mít ve věznici v držení pomůcky k provádění tetování; to platí obdobně také pro jiné způsoby porušování integrity lidské kůže a držení pomůcek k provádění takové činnosti,
- f) předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví,
- g) bez souhlasu Vězeňské služby prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení ve věznici,
- h) mít u sebe během výkonu trestu hotovost.

(4) Vůči odsouzenému, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, užije Vězeňská služba v nezbytném rozsahu prostředky povolené zákonem.

§ 29

Zaměstnávání a vzdělávání odsouzených

- (1) Odsouzený, který byl zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý.
- (2) Při zaměstnávání a vzdělávání odsouzených věznice zajišťuje
 - a) zařazování odsouzených do práce odpovídající jejich zdravotní způsobilosti s přihlédnutím k jejich odborným znalostem a dovednostem včetně způsobilosti poskytovat zdravotní služby,
 - b) odměňování odsouzených za práci,
 - c) vytváření podmínek pro to, aby odsouzení mohli získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci a rozšiřovat si svojí všeobecnou informovanost.

§ 30

Zařazování odsouzených do práce

- (1) Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání odsouzených buď v rámci svého provozu, vlastní výroby nebo podnikatelské činnosti anebo smluvně u jiných subjektů.
- (2) Smlouva mezi věznicí a jiným subjektem, na jejímž základě se uskutečňuje zařazení odsouzených do práce, stanoví podrobnější podmínky, za nichž budou odsouzení pracovat, případně i postup při zaškolení odsouzených k výkonu určených prací a způsob zvyšování jejich pracovní kvalifikace. Při vytváření podmínek k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování protipožárních a hygienických předpisů má jiný subjekt stejné povinnosti, jaké by měl podle zvláštních právních předpisů vůči svým zaměstnancům v pracovním poměru.
- (3) Jiné subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 poskytují věznicím za práci odsouzených dohodnuté plnění.
- (4) K zaměstnávání odsouzeného u jiného subjektu než věznice je třeba předchozího písemného souhlasu odsouzeného; to neplatí, pokud je odsouzený zaměstnáván Českou republikou, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí nebo subjektem, který jimi byl zřízen či založen a v němž mají většinovou majetkovou účast, většinový podíl na hlasovacích právech anebo vykonávají rozhodující vliv na jeho řízení či provozování.
- (5) Odsouzený může souhlas uvedený v odstavci 4 odvolat prohlášením učiněným vůči Vězeňské službě. Pokud prohlášení nemá písemnou formu, zaměstnanec Vězeňské služby o prohlášení odsouzeného učiní bezodkladně zápis, který předloží odsouzenému k podpisu. Účinky odvolání souhlasu nastávají uplynutím posledního dne kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po měsíci, v němž odsouzený souhlas odvolal. Odvolání souhlasu odsouzeným se nepovažuje za odmítnutí práce.

§ 31

Zákaz některých prací

Je zakázáno školit a zařazovat odsouzené k výkonu prací s výbušninami. Jestliže odsouzený při práci přichází do styku s omamnými a psychotropními látkami nebo jedy anebo s jinými látkami, které mohou vyvolat zvýšené nebezpečí újmy na zdraví nebo škody na majetku, je třeba nad ním zajistit zvýšenou kontrolu. Zákaz některých prací pro odsouzené ženy a mladistvé je stanoven zvláštními právními předpisy.¹²⁾

§ 32

Pracovní postavení a podmínky odsouzených

(1) Pracovní podmínky, pracovní doba a podmínky pro uložení přesčasové práce u odsouzených se řídí zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru. Ředitel věznice může nařídit odsouzeným práci přesčas v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.¹³⁾

(2) Do pracovní doby se nepočítá úklidová a další obdobná činnost potřebná k zajištění každodenního provozu věznice, kterou provádějí zpravidla všichni odsouzení, a pracovní terapie, pokud je součástí programu zacházení; tyto práce jsou odsouzení, pokud jsou k nim zdravotně způsobilí, povinni provádět bez nároku na pracovní odměnu a nesmějí být nařizeny na úkor doby nutné k odpočinku odsouzených. V době vycházek lze takové práce nařídit jen výjimečně, vyžaduje-li to mimořádná situace.

(3) Odsouzeným se zajišťuje formou připomínek a námětů účast na řešení otázek týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich práci.

(4) Odsouzení pracují pod dohledem zaměstnanců Vězeňské služby.

§ 33

Pracovní odměna odsouzených

(1) Odsouzeným přísluší odměna podle vykonané práce. Vláda stanoví nařízením výši této odměny a podmínky pro její poskytování.

(2) Vězeňská služba poskytuje odsouzenému zařazenému do práce v době jeho dočasné pracovní neschopnosti náhradu odměny za stejných podmínek, jako ji poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci podle zákoníku práce.

(3) Pracovní odměna odsouzeného se pro účely srážek daní a pojistného na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění považuje za příjem ze závislé činnosti.

(4) Věznice z pracovní odměny odsouzeného odvede pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a zálohu na daň z příjmů fyzických osob; zbylou část uloží na zvláštní účet.

§ 34

Vzdělávání odsouzených

(1) Odsouzeným, u nichž jsou pro to předpoklady, se obvykle umožní, aby získali vzdělání na základní nebo i střední škole, anebo se zúčastnili dalších forem vzdělávání, které jim umožní získat a zvyšovat si svoji pracovní kvalifikaci; za tímto účelem může ředitel věznice těmto odsouzeným umožnit používání výpočetní techniky na zařízeních poskytnutých věznicí a pod její kontrolou.

(2) Odsouzení zařazení do denní formy studia jsou pro účely tohoto zákona posuzováni jako odsouzení zařazení do práce.

§ 35

Povinnost hradit náklady výkonu trestu

(1) Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu.

(2) Odsouzený není povinen hradit náklady výkonu trestu po dobu, po kterou

a) nebyl nezaviněně zařazen do práce, pokud nebyl poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku nebo mu za předchozí kalendářní měsíc nebyly na zvláštní účet připsány peníze, z nichž lze provést srážky k úhradě nákladů výkonu trestu,

b) nedovršil osmnáctý rok věku,

c) mu byly poskytovány zdravotní služby ve formě lůžkové péče, s výjimkou případů uvedených v § 36 odst. 2,

d) byl zařazen do vzdělávacího nebo terapeutického programu s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 výukových hodin týdně, nebo

e) trest dočasně nevykonával.

(3) Výši nákladů výkonu trestu stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 35a

Rozhodnutí o výši nákladů výkonu trestu ve zvláštních případech

(1) Ředitel věznice rozhodne o výši nákladů výkonu trestu odsouzeného, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil nebo který je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, který nebyl zaslán na zvláštní účet.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů ode dne doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal. Stížnost nemá odkladný účinek.

(3) O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby.

Povinnost nahradit další náklady spojené s výkonem trestu

(1) Ředitel věznice rozhodne o povinnosti odsouzeného nahradit další náklady spojené s výkonem trestu, kterými jsou

- a) náklady na odeslání nepředaných věcí nebo balíčku podle § 24 odst. 5,
- b) náklady na zdravotní služby včetně regulačních poplatků podle § 28 odst. 2 písm. k) a § 67b odst. 2 věty druhé
- c) náklady na vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, podle § 28 odst. 2 písm. n),
- d) zvýšené náklady na zdravotní služby.

(2) Zvýšenými náklady na zdravotní služby podle odstavce 1 písm. d) se rozumí zvýšené náklady na střežení a náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, jestliže odsouzený

- a) si úmyslně způsobil nebo jinému úmyslně umožnil způsobit mu újmu na zdraví anebo se opakovaně dopustil porušování léčebného režimu,
- b) zneužil poskytnutí zdravotních služeb předstíráním poruchy zdraví, nebo
- c) se z vlastního rozhodnutí nepodrobil poskytnuté zdravotní službě, k níž dal předchozí souhlas nebo o kterou požádal.

(3) V rozhodnutí podle odstavce 1 musí být jednotlivé náklady vyčísleny. Proti tomuto rozhodnutí může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Podání stížnosti má odkladný účinek.

§ 36a

Společné ustanovení

(1) Povinnost uhradit náklady uvedené v § 35a a 36 zaniká, jestliže o ní ředitel věznice nerozhodl ve lhůtě 3 let ode dne, kdy tak mohl poprvé učinit.

(2) Při správě placení nákladů výkonu trestu, neuhrazených nákladů výkonu vazby a dalších nákladů spojených s výkonem vazby předcházejících tomuto výkonu trestu a dalších nákladů spojených s výkonem trestu se postupuje podle daňového řádu. Po dobu výkonu trestu lhůta pro jejich placení neběží.

(3) Pohledávky na náklady výkonu trestu, neuhrazené náklady výkonu vazby a další náklady spojené s výkonem vazby předcházející tomuto výkonu trestu a další náklady spojené s výkonem trestu se po dobu výkonu trestu uspokojují postupem podle tohoto zákona.

(4) Po odsouzení, který byl propuštěn z výkonu trestu, vymáhá náklady výkonu trestu, neuhrazené náklady výkonu vazby a další náklady spojené s výkonem vazby předcházející tomuto výkonu trestu a další náklady spojené s výkonem trestu celní úřad. Vězeňská služba předá po propuštění odsouzeného z výkonu trestu celnímu úřadu nezbytné údaje o uložení nebo vzniku této platební povinnosti, včetně stejnopisu rozhodnutí s vyznačením právní moci a přehledu předávaných rozhodnutí.

DÍL 4

Odpovědnost za škodu

§ 37

Obecné ustanovení

Není-li dále stanoveno jinak, řídí se odpovědnost za škodu způsobenou během výkonu trestu a podmínky jejího uplatnění občanským zákoníkem.

§ 38

Odpovědnost odsouzeného za škodu způsobenou při plnění pracovních úkolů

(1) Odsouzený odpovídá za škodu, kterou způsobil Vězeňské službě nebo jinému subjektu, u něhož byl zařazen do práce, zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s tím v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru.¹⁶⁾

(2) Jiný subjekt, jemuž byla způsobena škoda, projedná výši požadované náhrady též s Vězeňskou službou.

§ 39

Odpovědnost za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů

(1) Za škodu způsobenou odsouzenému při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů odpovídá podle zvláštního zákona¹⁷⁾ Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce. Obdobně odpovídá odsouzenému Vězeňská služba nebo jiný subjekt, u něhož je odsouzený zařazen do práce, za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání,¹⁸⁾ za škodu způsobenou na odložených věcech a při odvracení škody.¹⁹⁾

(2) Práce při úklidu, jiné obdobné práce potřebné k zajištění běžného provozu věznice, denní forma studia a pracovní terapie se z hlediska odpovědnosti za škodu nepovažují za plnění pracovních úkolů.

§ 39a

Zvláštní ustanovení

(1) Způsobil-li odsouzený zaviněným porušením povinnosti stanovené tímto zákonem škodu na majetku státu, se kterým hospodáří Vězeňská služba, a výše škody nepřevyšuje 10 000 Kč, rozhodne o povinnosti nahradit škodu ředitel věznice.

(2) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů od oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Podání stížnosti má odkladný účinek.

(3) Při správě placení náhrady škody podle odstavce 1 a pro uspokojování, vymáhání a zánik pohledávky na náhradu této škody se použije obdobně § 36a.

DÍL 5

Nakládání s penězi uloženými na zvláštním účtu

§ 39b

Srážky

(1) Věznice každý kalendářní měsíc v den stanovený vnitřním řádem věznice provede rozúčtování peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc. Při rozúčtování peněz provede srážky k úhradě

a) výživného pro děti, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, a pohledávek za náhradní výživné (dále jen „náklady na výživu nezaopatřených dětí“),

b) nákladů výkonu trestu,

c) přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2 občanského soudního řádu (dále jen „přednostní pohledávka“) a

d) dalších pohledávek vůči odsouzenému.

(2) Zbýlá část peněz uložených na zvláštním účtu, nejde-li o účelově vázané peněžní prostředky, sociální kapesné nebo peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona, se rozdělí na kapesné a úložné.

(3) Srážky podle odstavce 1 se neprovádí z účelově vázaných peněžních prostředků, sociálního kapesného a peněžité odměny udělené podle tohoto zákona.

(4) Výkonu rozhodnutí příkazáním pohledávky nepodléhají pohledávky odsouzeného vůči Vězeňské službě, které výši odpovídají částce účelově vázaných peněžních prostředků připsaných ve prospěch odsouzeného, peněžité odměně udělené podle tohoto zákona, částce sociálního kapesného, částce kapesného a částce úložného do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2.

(5) Výši podílu z peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc určených na kapesné a úložné stanoví ministerstvo vyhláškou.

(6) Penězi připsanými na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) pracovní odměna po provedení srážek podle § 33 odst. 4, na kterou odsouzenému vznikl nárok v předchozím kalendářním měsíci,
- b) peníze, které byly během předchozího kalendářního měsíce odsouzenému zaslány do věznice a uloženy na zvláštní účet,
- c) peníze, které byly poskytnuty jako sociální kapesné, a
- d) peníze, které byly poskytnuty jako peněžitá odměna udělená podle tohoto zákona.

(7) Při nástupu do výkonu trestu nebo po přerušení výkonu trestu se penězi připsanými na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc rozumí též peníze předané odsouzeným věznici k úschově.

§ 39c

Rozsah srážek

- (1) Výši podílu z peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc určených na jednotlivé srážky podle § 39b odst. 1 stanoví ministerstvo vyhláškou.
- (2) Částka, která zbyla po provedení srážky z podílu stanoveného podle odstavce 1 určeného na srážku k úhradě
 - a) nákladů na výživu nezaopatřených dětí, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
 - b) nákladů výkonu trestu, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
 - c) přednostních pohledávek, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
 - d) dalších pohledávek vůči odsouzenému, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu a přednostních pohledávek a na úložné.
- (3) Částka kapesného, které by v daný kalendářní měsíc vzniklo odsouzenému, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil, převyšující částku stanovenou vyhláškou pro určení sociálního kapesného se převádí postupně na srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné.
- (4) Částka úložného, která převyšuje výši stanovenou vyhláškou, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému. Částka, která zbude po provedení těchto srážek, se převede zpět na úložné.

§ 39d

Provádění srážek

(1) Částky srážek se zaokrouhlují na celé koruny směrem dolů.

(2) Byl-li odsouzený přemístěn do jiné věznice, pokračuje tato věznice v provádění srážek; pořadí vymáhaných pohledávek zůstává zachováno.

(3) Pro účely provádění srážek z peněz připsaných na zvláštní účet se výkonem rozhodnutí rozumí výkon rozhodnutí nařizovaný soudem podle občanského soudního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních, exekuce vedená soudním exekutorem, daňová exekuce nařizovaná správcem daně a exekuce nařizovaná správním orgánem.

§ 39e

Srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí

(1) Srážka k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí se provádí na

- a) základě rozhodnutí soudu, kterým byl nařízen výkon rozhodnutí, a to ve výši stanovené tímto rozhodnutím,
- b) základě rozhodnutí soudu, kterým byla odsouzenému uložena povinnost hradit výživné, předběžného opatření, kterým bylo odsouzenému uloženo platit výživné, nebo soudem schválené dohody o výši výživného, a to do výše stanovené tímto rozhodnutím nebo dohodou,
- c) základě rozhodnutí Úřadu práce o přechodu pohledávky výživného na stát, a to do výše stanovené tímto rozhodnutím,
- d) žádost odsouzeného nebo, pokud s tím odsouzený vyjádřil písemně souhlas, též na žádost osoby, která je příjemcem výživného.

(2) Z částky sražené k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí se uspokojí nejprve běžné výživné a nedoplatky za dřívější dobu a pak pohledávky za náhradní výživné. Nepostačuje-li sražená částka k uspokojení všech pohledávek výživného uplatněných podle odstavce 1, uspokojí se nejprve běžné výživné všech nezaopatřených dětí, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, a pak nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nepostačuje-li však částka sražená k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí ani k uspokojení pohledávek běžného výživného všech nezaopatřených dětí, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, rozdělí se mezi ně sražená částka poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků. Nepostačuje-li sražená částka k uspokojení všech pohledávek za náhradní výživné, uspokojí se tyto pohledávky podle poměru běžného výživného.

(3) Příjemce výživného uvede v žádosti o provádění srážek k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí nebo na výzvu věznice, zda mu má být srážka k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí zaslána na jím uvedený účet nebo poukázána formou poštovní poukázky. Věznice sraženou částku zašle nebo poukáže příjemci výživného v kalendářním měsíci, ve kterém bylo provedeno rozúčtování.

§ 39f

Srážky k úhradě přednostních pohledávek

(1) Srážky k úhradě přednostních pohledávek se provádějí na základě výkonu rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek, a to včetně výkonu rozhodnutí, kterým je vymáháno výživné nezaopatřených dětí nebo pohledávka za náhradní výživné, které nebyly uspokojeny srážkami k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí.

(2) Pořadí přednostních pohledávek se řídí dnem, kdy bylo věznici doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li věznici téhož dne doručeno nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek a nestačí-li provedená srážka k jejich plnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně.

(3) Při srážkách k úhradě přednostních pohledávek se z první poloviny částky určené k úhradě přednostních pohledávek uspokojí bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného, poté pohledávky za náhradní výživné a teprve pak podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li tato polovina k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li takto uspokojeno ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně určená částka poměrně podle výše běžného výživného. Nepostačí-li tato polovina k uspokojení všech pohledávek za náhradní výživné, uspokojí se tyto pohledávky podle poměru běžného výživného.

(4) Přednostní pohledávky, které nebyly uspokojeny z první poloviny částky určené k úhradě přednostních pohledávek, se uspokojují z druhé poloviny této částky.

§ 39g

Srážky k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému

(1) Z částky sražené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se uspokojuje rovněž pohledávka na náklady výkonu trestu odsouzeného, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil nebo který je poživatelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, který nebyl zaslán na zvláštní účet, v části, ve které nebyla uspokojena srážkou k úhradě nákladů výkonu trestu.

(2) Z částky sražené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se uspokojují též další náklady spojené s výkonem trestu podle § 36, náklady výkonu vazby podle § 21c zákona o výkonu vazby, další náklady spojené s výkonem vazby podle § 21a zákona o výkonu vazby, náhrada škody podle § 38 a 39a a podle § 21b zákona o výkonu vazby a pohledávka na náhradu sociálního kapesného podle § 26a odst. 3.

(3) Při srážkách k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se z první poloviny částky určené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému uspokojí bez zřetele na pořadí nejprve pohledávka za náklady výkonu trestu podle odstavce 1 a poté podle pořadí ostatní pohledávky.

(4) Na stanovení pořadí dalších pohledávek se použije obdobně § 39f odst. 2.

§ 39h

Kapesné

- (1) S kapesným může odsouzený volně nakládat, nestanoví-li tento zákon jinak. Náklady na odeslání peněz z kapesného nese odsouzený; nemá-li dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznice tyto náklady z odesílaných peněz.
- (2) Ministerstvo stanoví vyhláškou nejvyšší částku, kterou může mít odsouzený k dispozici jako kapesné; kapesné převyšující tuto částku se převede na úložné. Po dobu, po kterou byla odsouzenému udělena odměna zvýšení kapesného, se nejvyšší částka kapesného zvyšuje o částku odpovídající této odměně.
- (3) Kapesné převyšující částku stanovenou vyhláškou pro určení sociálního kapesného se převede na úložné, dokud úložné nedosáhne výše stanovené podle § 39i odst. 1 písm. a).
- (4) Kapesné se zvyšuje o poskytnuté sociální kapesné.
- (5) Byla-li odsouzenému udělena odměna zvýšení kapesného, k jeho zvýšení se využijí peněžní prostředky z úložného.
- (6) Byl-li odsouzenému udělen kázeňský trest snížení kapesného, částka, o kterou bylo kapesné sníženo, se převede na úložné.
- (7) V kalendářním měsíci, ve kterém odsouzený odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil, může být kapesné nejvýše ve výši částky stanovené vyhláškou pro určení sociálního kapesného.

§ 39i

Úložné

- (1) Ministerstvo stanoví vyhláškou
- a) částku úložného, se kterou se odsouzenému po dobu výkonu trestu neumožní nakládat, a
 - b) výši úložného, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v odstavci 2.
- (2) Úložné převyšující částku, se kterou se odsouzenému po dobu výkonu trestu neumožní nakládat, a nedosahující výše stanovené podle odstavce 1 písm. b), může odsouzený použít, pokud za tím účelem nemůže použít jiné peněžní prostředky, pouze na úhradu
- a) nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků, na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem,
 - b) nezbytných nákladů spojených s těhotenstvím a porodem odsouzené nebo péčí o dítě, které má odsouzená ve výkonu trestu u sebe,
 - c) nákladů spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání po propuštění, nebo
 - d) správních poplatků nebo odměny vynaložených v souvislosti s ověřením podpisu odsouzeného.

(3) S úložným převyšujícím výši, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v odstavci 2, může odsouzený volně nakládat až po provedení srážek k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému. Náklady na odeslání peněz z úložného nese odsouzený; nemá-li dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznice tyto náklady z odesílaných peněz.

(4) Úložné se zvyšuje o částky vzniklé zaokrouhlováním.

§ 39j

Nakládání s účelově vázanými peněžními prostředky a peněžitou odměnou

(1) Peníze zaslané odsouzenému, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, lze použít pouze na úhradu uvedených nákladů.

(2) Výživné na dítě včetně náhradního výživného, příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem, přídavek na dítě, peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek, sirotčí důchod náležející dítěti a jiné peníze zaslané odsouzené těhotné ženě nebo matce mající ve výkonu trestu u sebe dítě, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu potřeb dítěte, lze použít pouze na úhradu potřeb dítěte.

(3) S peněžitou odměnou udělenou podle tohoto zákona uloženou na zvláštním účtu může odsouzený volně nakládat. Ustanovení § 39h odst. 1 věta druhá se použije obdobně.

§ 39k

Výplata peněz při propuštění z výkonu trestu

(1) Při propuštění z výkonu trestu věznice odsouzenému vyplatí v hotovosti peníze uložené na zvláštním účtu, z nichž už nebudou prováděny srážky podle tohoto zákona za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu. Nelze-li v hotovosti provést výplatu celé částky určené podle věty první, vyplatí se alespoň kapesné, sociální kapesné, úložné do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, a peněžitá odměna udělená podle tohoto zákona. Zbylou částku poukáže věznice poštovní poukázkou nebo ji odešle na své náklady na adresu nebo účet, které odsouzený uvedl, nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy byl propuštěn.

(2) Zbylé peníze uložené na zvláštním účtu po provedení srážek za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu zašle věznice na základě žádosti odsouzeného na jím uvedený účet anebo poukáže poštovní poukázkou, a to do konce kalendářního měsíce, ve kterém bylo provedeno rozúčtování za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu.

(3) Pokud peníze uvedené v odstavci 1, které nejsou účelově vázanými peněžními prostředky, nepostačují k úhradě nezbytných potřeb odsouzeného po propuštění z výkonu trestu, může ředitel věznice rozhodnout o poskytnutí příspěvku odsouzenému až do výše stanovené vyhláškou ministerstva; při tom ředitel věznice přihlíží i k tomu, zda částku k úhradě těchto potřeb nemá odsouzený na účtu nebo ji nemůže získat jiným způsobem, zejména od příbuzných nebo zastupitelského úřadu státu, jehož je státním občanem.

(4) Příspěvek poskytnutý podle odstavce 3 je odsouzený povinen věznici vrátit. V rozhodnutí podle odstavce 3 ředitel věznice stanoví lhůtu, ve které je odsouzený povinen poskytnutý příspěvek vrátit, a poučí jej, že peníze, které mu mají být vyplaceny podle odstavce 2, se započtou vůči poskytnutému příspěvku. Při správě placení příspěvku, který je odsouzený povinen vrátit, a pro vymáhání pohledávky na vrácení tohoto příspěvku se použije obdobně § 36a odst. 2 a 4.

(5) Účelově vázané peněžní prostředky, peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona, kapesné a úložné do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, které byly vyplaceny podle odstavců 1 a 2, a příspěvek poskytnutý podle odstavce 3 anebo pohledávky ve výši těchto peněžních prostředků, byly-li peníze zaslané na účet, nelze postihnout výkonem rozhodnutí.

§ 39l

Nakládání s penězi odsouzeného po nástupu do výkonu vazby nebo zabezpečovací detence

(1) Nastoupil-li odsouzený po výkonu trestu do výkonu vazby, peníze uložené na zvláštním účtu, z nichž už nebudou prováděny srážky podle tohoto zákona za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu, se po nástupu do výkonu vazby převedou na účet věznice, ve které odsouzený vykonává vazbu. Zbylé peníze uložené na zvláštním účtu se zašlou po provedení srážek za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu. Účelově vázané peněžní prostředky se dále evidují jako účelově vázané peněžní prostředky podle zákona o výkonu vazby.

(2) Nastoupil-li odsouzený po výkonu trestu do výkonu zabezpečovací detence, postupuje se při nakládání s penězi uloženými na zvláštním účtu obdobně jako při přemístění odsouzeného do jiné věznice.

§ 39m

Zvláštní ustanovení o srážkách u odsouzených po rozhodnutí o úpadku

(1) Pokud bylo rozhodnuto o úpadku odsouzeného, zašle věznice na účet určený insolvenčním správcem částku odpovídající srážkám k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému podle tohoto dílu a částku úložného převyšující výši stanovenou vyhláškou ministerstva, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2; souhlas odsouzeného se nevyžaduje. Pro určení výše částky na srážku k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí vychází věznice z údajů poskytnutých insolvenčním správcem.

(2) Podle odstavce 1 postupuje věznice od doručení vyrozumění insolvenčního správce o vydání rozhodnutí, v jehož důsledku lze postihnout majetek nebo příjmy odsouzeného, až do doručení vyrozumění o vydání rozhodnutí, kterým insolvenční řízení odsouzeného končí nebo které má vliv na provádění srážek z peněz odsouzeného uložených na zvláštním účtu.

(3) Je-li to možné, informuje věznice nejméně měsíc před očekávaným skončením výkonu trestu odsouzeného uvedeného v odstavci 1 insolvenčního správce o předpokládaném dni ukončení výkonu trestu a sdělí mu, kdy odešle poslední částku podle odstavce 1. Byl-li odsouzený podmíněně propuštěn nebo byl-li výkon trestu z jiných

důvodů předčasně ukončen, věznice informuje insolvenčního správce o těchto skutečnostech bez zbytečného odkladu.

HLAVA III

Zacházení s odsouzenými

§ 40

Obecné ustanovení

(1) Během výkonu trestu je odsouzený povinen dodržovat vnitřní řád věznice, který kromě jiného vymezuje druh a obsah činností, které jsou pro jednotlivé skupiny odsouzených buď povinné nebo dobrovolné. Okruh konkrétních činností, kterých je odsouzený povinen se zúčastnit nebo které může vykonávat, jsou stanoveny v programu zacházení.

(2) K dosažení účelu výkonu trestu věznice stanoví pro každého odsouzeného program zacházení jako základní formu cílevědomého a komplexního působení, jehož cílem je připravit odsouzeného na soběstačný život v souladu se zákonem po propuštění z výkonu trestu. Součástí působení na odsouzeného jsou rovněž metody a formy práce zaměřené na oblast řešení důsledků a dopadů trestné činnosti na poškozeného. Program se nezpracovává v případech, kdy odsouzený má vykonat trest nebo jeho zbytek ve výměře nepřesahující 3 měsíce.

(3) Rozhodnutí ředitele věznice o povolení opustit věznici je veřejnou listinou, kterou lze prokázat totožnost odsouzeného.

§ 41

Program zacházení

(1) Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti.

(2) Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, sociálního, případně lékařského posouzení, hodnocení rizik a potřeb a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný.

(3) Program zacházení obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na odsouzeného, metody zacházení s odsouzeným směřující k dosažení cíle a způsob a četnost hodnocení. Pravidelnou součástí programu zacházení je určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, případně jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro jeho soběstačný život v souladu se zákonem. Pokud u odsouzeného přichází v úvahu více variant programu zacházení, umožní se mu výběr.

(4) V rámci programu zacházení se pro odsouzené nezařazené do výstupního oddílu vytvářejí nejméně 3 měsíce před propuštěním podmínky pro soběstačný život v souladu se zákonem a za tím účelem se aktualizuje program zacházení.

(5) Při vypracování programu zacházení věznice podle potřeby spolupracuje s příslušnými orgány sociálního

§ 42

Oprávnění soudů a dalších orgánů činných v trestním řízení

Při výkonu své pravomoci stanovené zákonem a v souvislosti s konkrétním řízením jsou soudci, případně zaměstnanci soudu k tomu určení a další orgány činné v trestním řízení oprávněni navštěvovat odsouzené ve výkonu trestu, mluvit s nimi bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jejich osobních spisů a dalších písemností, které souvisejí s výkonem trestu a jejichž znalost je nutná k vedení probíhajícího řízení.

§ 42a

Předávání odsouzených

(1) Odsouzený se předá policejnímu orgánu mimo věznici na dobu nezbytně nutnou k provedení úkonu probíhajícího řízení na základě písemné žádosti obsahující odůvodnění takového postupu. Žádost zašle policejní orgán alespoň 3 dny před provedením takového úkonu řediteli věznice. Žádost musí být schválena ředitelem příslušného útvaru Policie České republiky nebo jím písemně pověřeným příslušníkem Policie České republiky, náčelníkem Vojenské policie, anebo vedoucím příslušníkem Generální inspekce bezpečnostních sborů.

(2) Jestliže je odsouzený předán na dobu převyšující 24 hodin a úkon je prováděn mimo obec, v níž se nachází věznice, kde je odsouzený umístěn, může být do ukončení úkonu odsouzený umístěn ve věznici, která je nejblíže místu, kde je úkon prováděn. Eskorty mezi věznicemi zajišťuje Vězeňská služba.

(3) V době od předání odsouzeného policejnímu orgánu až do jeho vrácení nebo umístění do jiné věznice zajišťuje ostrahu odsouzeného Policie České republiky.

§ 43

Účast církví, náboženských společností, zájmových sdružení občanů, nevládních organizací a dalších orgánů a institucí na naplňování účelu trestu

(1) Na naplňování účelu trestu se v souladu se zvláštními právními předpisy mohou podílet po dohodě s generálním ředitelem Vězeňské služby, případně ředitelem věznice registrované církve a náboženské společnosti, zájmová sdružení občanů, nevládní organizace a další orgány a instituce, se kterými odsouzený udržuje styk a které mohou přispět k plnění účelu výkonu trestu (dále jen „orgány a instituce“).

(2) Pověření zástupci orgánů a institucí mohou po dobu výkonu trestu udržovat s odsouzeným osobní styk, zajímat se o jeho chování ve výkonu trestu a pomáhat mu při vytváření příznivých podmínek pro jeho soběstačný život v souladu se zákonem. Na požádání je věznice informuje o stavu převýchovy a chování odsouzeného, pokud s tím odsouzený souhlasí.

(3) Zástupce orgánů a institucí pověřené výkonem oprávnění podle odstavce 2 věznice poučí o povinnosti

dodržovat právní předpisy pro výkon trestu a respektovat vnitřní řád věznice včetně časového rozvrhu dne.

(4) Věznice v případě potřeby zabezpečí vhodné prostory a podmínky pro činnost orgánů a institucí tak, aby nebylo narušeno nebo ohroženo plnění programů zacházení.

(5) Poskytování humanitárních služeb ve věznici podle odstavců 1 až 4 se nepovažuje za návštěvy podle § 19.

§ 44

Účast odsouzených na výkonu trestu

Odsouzení se mohou podílet na řešení otázek souvisejících s jejich životem ve věznici předkládáním návrhů a připomínek zaměstnancům Vězeňské služby.

§ 45

Odměny

(1) Jestliže odsouzený svým chováním a jednáním nebo příkladným činem projevuje odpovědný přístup k plnění stanovených povinností a spolupracuje při naplňování účelu výkonu trestu, lze mu udělit odměnu.

(2) Odměnami jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 5 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby odsouzenému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- g) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení,
- h) přerušování výkonu trestu.

§ 46

Kázeňské tresty

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.

(2) Za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu.

(3) Kázeňskými tresty jsou:

- a) důtka,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) pokuta až do výše 5 000 Kč,
- e) propadnutí věci,
- f) umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení,
- g) celodenní umístění do uzavřeného oddílu až na 20 dnů,
- h) umístění do samovazby až na 20 dnů,
- i) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(4) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 3 písm. f) a g) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na 6 měsíců. Zkušební doba počíná běžet právní mocí rozhodnutí o kázeňském přestupku. Nespáchá-li odsouzený během zkušební doby jiný kázeňský přestupek, kázeňský trest se zahradí. V opačném případě odsouzený kázeňský trest vykoná; tím není dotčena jeho odpovědnost za kázeňský přestupek spáchaný ve zkušební době.

§ 47

Ukládání kázeňských trestů

(1) Kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.

(2) Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.

(3) Kázeňský trest nelze uložit, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 47a

Pokuta

- (1) Při výměře pokuty je třeba přihlídnout též k osobním poměrům odsouzeného.
- (2) Výše pokuty nesmí být vyšší než částka, kterou má odsouzený na zvláštním účtu a se kterou může volně nakládat.
- (3) Věznice výkon pokuty provede převodem postupně z
- a) kapesného,
 - b) peněžité odměny udělené podle tohoto zákona a
 - c) části úložného, se kterou může odsouzený volně nakládat.
- (4) Částka získaná výkonem pokuty je příjmem státního rozpočtu.

§ 48

Propadnutí věci

- (1) Kázeňský trest propadnutí věci lze uložit, jde-li o věc,
- a) již bylo použito ke spáchání kázeňského přestupku,
 - b) která byla určena ke spáchání kázeňského přestupku,
 - c) kterou odsouzený získal kázeňským přestupkem nebo jako odměnu za něj, nebo
 - d) kterou odsouzený nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).
- (2) Kázeňský trest propadnutí věci je možno uložit samostatně nebo s jiným kázeňským trestem, patří-li věc pachateli kázeňského přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.
- (3) Kázeňský trest propadnutí věci nelze uložit, pokud by vzhledem k vyšší hodnotě věci bylo vyslovení jejího propadnutí v nápadném nepoměru k povaze kázeňského přestupku.

§ 49

Umístění do uzavřeného oddílu a samovazby

- (1) K uložení kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu a umístění do samovazby je nezbytné předchozí posouzení lékaře, že odsouzený je zdravotně způsobilý podrobit se tomuto kázeňskému trestu.
- (2) Před nástupem kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby a nejméně jednou týdně v průběhu jeho výkonu musí být odsouzený prohlédnut lékařem, který posoudí, zda je zdravotně způsobilý k výkonu tohoto kázeňského trestu. Tím není dotčeno právo odsouzeného na poskytování zdravotních služeb i v jiné době během výkonu kázeňského trestu.
- (3) Při kázeňském trestu umístění do samovazby odsouzený nepracuje, neúčastní se programu zacházení, není mu

dovoleno kouřit, číst denní tisk, knihy nebo jiné publikace, kromě právnické, vzdělávací nebo náboženské literatury, a nakupovat potraviny a věci osobní potřeby s výjimkou hygienických potřeb. Není mu dovoleno odpočívat na lůžku mimo dobu k tomu vnitřním řádem určenou. Stejně se postupuje i při kázeňském trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu s tím rozdílem, že odsouzený je povinen vykonávat úklidové práce a práce nezbytné k zajištění běžného provozu ve věznici.

(4) S výkonem znovu uloženého kázeňského trestu celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby nelze začít dříve než po uplynutí alespoň 10 dnů od výkonu některého z těchto kázeňských trestů. Jestliže však kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu nebo umístění do samovazby byl znovu uložen ještě v průběhu výkonu některého z těchto kázeňských trestů, lze vykonat oba takové kázeňské tresty bezprostředně za sebou.

§ 50

Zabrání věci

(1) Pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci, lze rozhodnout o tom, že se taková věc zabírá,

a) jestliže pachatele nelze za kázeňský přestupek stíhat nebo kázeňsky potrestat,

b) jestliže mu věc nepatří, nebo

c) jestliže to vyžaduje bezpečnost osob, majetku, pořádek ve věznici, případně jiný obdobný obecný zájem.

(2) Rozhodnutí o zabrání věci je třeba písemně oznámit pachateli kázeňského přestupku a osobě, které se přímo týká, pokud je známa. Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

(3) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 51

Kázeňská pravomoc

(1) Kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé věznic. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem věznice.

(2) Generální ředitel Vězeňské služby rozhoduje v kázeňském řízení jen o stížnosti proti uložení kázeňského trestu.

§ 52

Stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu

(1) Odsouzený má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.

(2) Proti rozhodnutí o zabrání věci má pachatel kázeňského přestupku a osoba, které se rozhodnutí o zabrání věci přímo týká, právo do 3 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí podat stížnost, která má odkladný účinek.

(3) O stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

(4) Přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. d) až h) a rozhodnutí o zabrání věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku. Rozhodnutí vydaná v kárném řízení, kterými byly uloženy kázeňské tresty podle § 46 odst. 3 písm. a) až c) a i), nepodléhají přezkoumání soudů.

§ 53

Prominutí kázeňského trestu a upuštění od výkonu zbytku kázeňského trestu

(1) Jestliže výkon kázeňského trestu, proti jehož uložení již nelze podat stížnost, není vzhledem k dalšímu chování a jednání odsouzeného potřebný, lze tento trest prominout.

(2) Jestliže další výkon kázeňského trestu není potřebný, protože odsouzený projevuje účinnou snahu po nápravě, lze od výkonu jeho zbytku upustit.

(3) Prominutím kázeňského trestu a upuštěním od výkonu jeho zbytku se kázeňský trest považuje za vykonaný.

§ 54

Zahlazení kázeňského trestu

(1) Jestliže po výkonu kázeňského trestu odsouzený splní podmínky pro udělení kázeňské odměny, lze mu místo jejího udělení zahladit kázeňský trest.

(2) Zahlazením kázeňského trestu se na odsouzeného hledí, jako by mu nebyl kázeňský trest uložen.

§ 55

Kázeňské vyřízení jiného protispolečenského jednání

(1) Uložením kázeňského trestu se vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu trestu.

(2) Uložením kázeňského trestu odsouzenému se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li skutek trestným činem.

(3) Rozhodnutí o jednání, které má znaky přestupku zapisovaného do evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů, se zapisuje po nabytí právní moci do této evidence. Na postup při zápisu do evidence přestupků a postup při uplatňování námitek proti jejímu obsahu se použijí obdobně ustanovení zákona o přestupcích.

Přerušení výkonu trestu

(1) V případě úspěšného plnění programu zacházení a dosahování účelu výkonu trestu může ředitel věznice formou odměny přerušit výkon trestu odsouzenému až na 20 dnů během kalendářního roku. Doba přerušení se počítá do výkonu trestu.

(2) Pro naléhavé rodinné důvody může ředitel věznice přerušit odsouzenému výkon trestu až na 10 dnů během kalendářního roku.

(3) Je-li třeba odsouzenému neodkladně poskytnout zdravotní službu, kterou nelze zajistit ve věznici nebo ve specializovaném zdravotnickém zařízení Vězeňské služby, může ředitel věznice na nezbytně nutnou dobu výkon trestu odsouzenému přerušit. Pokud si odsouzený újmu na zdraví nezpůsobil úmyslně, doba přerušení výkonu trestu nepřesahující 30 dnů v kalendářním roce se započítává do doby výkonu trestu.

§ 57

Výkon ochranného léčení

(1) Během výkonu trestu lze též vykonávat uložené ochranné léčení.

(2) Umožňuje-li to výměra uloženého trestu nebo jeho zbytku, započne se s výkonem ochranného léčení uloženého ve formě ambulantní zdravotní péče bezprostředně po nástupu výkonu trestu.

(3) Pokud soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě, jež bylo uloženo vedle výkonu trestu, nebylo vykonáno před nástupem výkonu trestu, a s ohledem na kapacitu věznice je možné takové léčení v podmínkách výkonu trestu provádět, učiní věznice opatření potřebná k tomu, aby s výkonem takového ochranného léčení bylo započato co nejdříve po nástupu výkonu trestu.

(4) Pokud je třeba ve výkonu ochranného léčení v ústavní formě pokračovat i po propuštění z výkonu trestu za současného omezení na svobodě, nebo nebylo-li ve výkonu trestu ochranné léčení zahájeno, věznice poskytne včas potřebné informace poskytovateli lůžkové péče, u kterého se má ochranné léčení vykonávat. Je-li zajištěno zahájení nebo pokračování ve výkonu ochranného léčení bezprostředně po výkonu trestu, předá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do zdravotnického zařízení příslušného poskytovatele lůžkové péče.

(5) Nebylo-li v průběhu výkonu trestu ochranné léčení ukončeno a není-li zajištěn jeho další výkon u příslušného poskytovatele zdravotních služeb, zašle věznice zprávu o jeho dosavadním průběhu a výsledku soudu.

HLAVA IV

Odlišnosti výkonu trestu u některých skupin odsouzených

DÍL 1

Obecná ustanovení

§ 58

(1) Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon trestu dále uvedených skupin odsouzených ostatních ustanovení tohoto zákona.

(2) Při výkonu trestu odsouzených uvedených v této hlavě se přihlíží k jejich psychickým, fyziologickým a věkovým zvláštnostem.

DÍL 2

Výkon trestu ve věznici pro místní výkon trestu

§ 59

(1) Trest lze za podmínek stanovených tímto zákonem vykonávat též ve věznici pro místní výkon trestu.

(2) Věznice pro místní výkon trestu zřizuje ministr po dohodě s obcí, která se má na zajišťování provozu věznice podílet.

(3) Obec zajišťuje provoz věznice pro místní výkon trestu z hlediska finančního a vytváří potřebné stavebně technické podmínky pro výkon účinného střežení věznice.

(4) Na provoz věznice pro místní výkon trestu stát poskytuje obci dotace v závislosti na kapacitě věznice. Způsob výpočtu výše dotací a podmínky jejich poskytování stanoví vláda nařízením.

(5) Za střežení a za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu trestu odpovídá Vězeňská služba.

(6) Do věznice pro místní výkon trestu zařazuje generální ředitelství Vězeňské služby odsouzené, u nichž trest nebo jeho nevykonaný zbytek nepřevyšuje 6 měsíců. Do této věznice nelze zařadit odsouzeného, kterému byl uložen výkon trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou nebo který má soudem uložené ochranné léčení v ústavní formě nebo zabezpečovací detenci.

(7) V závislosti na kapacitě věznice pro místní výkon trestu se odsouzený k výkonu trestu umístí do takové věznice, která je v místě jeho bydliště nebo v jeho blízkosti.

(8) Během výkonu trestu ve věznici pro místní výkon trestu jsou odsouzení povinni vykonávat práce ve prospěch obce za podmínek, za nichž věznice zajišťují zaměstnávání odsouzených. Nemůže-li obec po přechodnou dobu tyto práce zajistit, věznice pro místní výkon trestu může zaměstnávání odsouzených zajistit smluvně i s jinými subjekty.

(9) Odsouzenému, který řádně plní své povinnosti, může ředitel věznice pro místní výkon trestu přerušit výkon trestu na dny pracovního klidu.

(10) Ustanovení tohoto zákona o přerušení výkonu trestu ze zdravotních důvodů tím není dotčeno.

DÍL 3

Výkon trestu u mladistvých

§ 60

Ustanovení tohoto dílu se užívá jen na výkon trestu u mladistvého, který je zařazen do věznice pro mladistvé.

§ 61

(1) Během výkonu trestu odsouzeného, který nedovršil 18. rok věku, se věznice především zaměří na jeho výchovu a zabezpečení jeho přípravy na budoucí povolání.

(2) Mladistvému, který má plnit povinnou školní docházku, věznice zabezpečí její plnění vyučováním místo výkonu práce.

(3) Má-li ředitel věznice za to, že u mladistvého, který ve výkonu trestu dovršil 19. rok věku, bude dosaženo účelu trestu jeho výkonem ve věznici pro ostatní odsouzené, podá soudu návrh na přearažení mladistvého. Přitom přihlíží zejména k dosaženému stupni jeho výchovy a k délce nevykonaného zbytku trestu.

(4) I když soud rozhodl o ponechání mladistvého po dovršení 19. roku věku ve věznici pro mladistvé, může ředitel věznice podat návrh na jeho přearažení podle odstavce 3, jestliže odsouzený soustavně porušuje nebo závažným způsobem porušil stanovené povinnosti, pořádek nebo kázeň.

(5) Při stanovení obsahu programu zacházení s mladistvým se vždy sleduje zabezpečení jeho pracovní kvalifikace a soběstačný život v souladu se zákonem.

(6) K formě a obsahu přípravy mladistvého na budoucí povolání věznice požádá o vyjádření zákonného zástupce mladistvého, pokud s mladistvým ve výkonu trestu udržuje styk, a příslušný orgán sociálněprávní ochrany dětí. K zařazení mladistvého do práce se vyjádření zákonného zástupce mladistvého ani orgánu sociálněprávní ochrany nevyžaduje; tím není dotčena povinnost věznice úzce spolupracovat s rodiči nebo jinými zákonnými zástupci mladistvých.

(7) Pro mladistvého je účast na stanovené formě vzdělávání a dalších určených aktivitách programu zacházení povinná, pokud je k němu zdravotně způsobilý; po dobu výuky se mladistvý nezařazuje do práce a jeho vzdělávání se uskutečňuje formou denního studia.

(8) Mladistvý má právo přijímat návštěvy na dobu 5 hodin během jednoho kalendářního měsíce.

(9) Věznice umožní zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu pověřeného zajišťováním sociálněprávní ochrany dětí při výkonu jeho oprávnění navštěvovat mladistvého a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Tyto návštěvy se nezapočítávají do návštěv podle odstavce 8.

§ 62

Balíčky

Mladistvý má právo čtyřikrát ročně přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

§ 63

Odměny u mladistvých

Odměnami u mladistvých jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 8 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby mladistvému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) mimořádné povolení balíčku,
- g) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,
- h) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení s mladistvým,
- i) přerušení výkonu trestu.

§ 64

Kázeňské tresty ukládané mladistvým

(1) Za kázeňský přestupek lze mladistvému uložit jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 2 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) propadnutí věci,
- e) umístění do uzavřeného oddílu až na 14 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení s mladistvými,
- f) celodenní umístění do uzavřeného oddílu až na 10 dnů,
- g) umístění do samovazby až na 10 dnů,
- h) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

(2) Výkon kázeňských trestů uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) lze uložit též podmíněně se zkušební dobou až na

6 měsíců.

§ 65

Přerušení výkonu trestu u mladistvých a zajištění výkonu ochranné výchovy

(1) Ředitel věznice mladistvému umožní přerušení výkonu trestu z důvodů uvedených v § 56 odst. 1, pokud lze mít důvodně za to, že mladistvý bude v prostředí, které jej nebude negativně ovlivňovat. Přerušení výkonu trestu mu zpravidla neumožní, jestliže mladistvý musel být do výkonu trestu dodán.

(2) Jestliže byla mladistvému uložena ochranná výchova a je-li zajištěn její výkon, dodá dnem ukončení výkonu trestu Vězeňská služba odsouzeného do příslušného školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

DÍL 4

Výkon trestu u odsouzených žen

§ 66

Kázeňské tresty ukládané odsouzeným ženám

Těhotné ženě a ženě, která má ve výkonu trestu u sebe dítě, lze uložit za kázeňský přestupek jen některý z těchto kázeňských trestů:

- a) důtku,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) pokutu až do výše 5 000 Kč,
- e) propadnutí věci,
- f) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

§ 67

Výkon trestu u matek nezletilých dětí

(1) Na účast otce u porodu se použije přiměřeně § 19 odst. 2 věta třetí.

(2) V případech hodných zvláštního zřetele, jestliže takový postup umožňují podmínky ve věznici a osobnostní předpoklady odsouzené ženy, může být odsouzené ženě na její žádost povoleno, aby ve výkonu trestu měla u sebe a starala se o své dítě zpravidla do 3 let jeho věku, pokud takové dítě nebylo soudem svěřeno do výchovy jiné osoby. Před rozhodnutím si ředitel věznice vyžádá posouzení poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické

lékařství pro děti a dorost a orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zda je takový postup ve prospěch dítěte, a psychologický posudek odsouzené ženy.

(3) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 2 může odsouzená žena podat do 3 dnů od jeho oznámení stížnost, jež má odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

(4) Byla-li žádost podle odstavce 2 zamítnuta, může ji odsouzená žena opakovat nejdříve po 3 měsících od právní moci rozhodnutí.

(5) Věznice umožní příslušnému orgánu sociálněprávní ochrany dětí pravidelně sledovat vývoj dítěte, o které odsouzená žena pečuje ve věznici.

(6) Základem programu zacházení je u matky, které bylo povoleno mít u sebe a starat se o své dítě, celodenní péče o dítě.

(7) Ředitel věznice může rozhodnout o zrušení povolení mít ve výkonu trestu u sebe své dítě a starat se o ně, a to na základě negativního vyjádření ošetřujícího lékaře odsouzené, poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, psychologa anebo orgánu sociálně-právní ochrany dětí k dalšímu pobytu dítěte s matkou ve věznici, nebo pokud odsouzená neplní program zacházení, spáchá ve věznici trestný čin nebo závažným způsobem neplní povinnosti nebo porušuje zákazy stanovené v § 28. O tomto rozhodnutí ředitele informuje věznice neprodleně okresní soud a orgán sociálně-právní ochrany dětí, v jejichž obvodu se věznice nachází.

(8) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 7 může odsouzená žena podat do 3 dnů od jeho oznámení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje bezodkladně generální ředitel Vězeňské služby nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

§ 67a

Práva dítěte, které má matka ve výkonu trestu u sebe

(1) Dítě může se souhlasem matky přijímat návštěvy blízkých osob, které probíhají v čase a rozsahu určeném ředitelem věznice nebo jím pověřeným zaměstnancem Vězeňské služby. Ředitel věznice může povolit ze závažného důvodu i návštěvu jiné osoby než osoby dítěti blízké. Ustanovení § 19 odst. 2 a 7 až 9 se použije přiměřeně.

(2) Na poskytování duchovních a sociálních služeb dítěti se přiměřeně použije § 20.

§ 67b

Péče o zdraví dítěte, které má matka ve výkonu trestu u sebe

(1) Dítě má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem upravujícím zdravotní služby a podmínky jejich poskytování.

(2) Náklady na zdravotní služby související s péčí o zdraví dítěte, které má matka ve výkonu trestu u sebe a které není pojištěncem podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, hradí z vlastních prostředků matka. Nemůže-li tyto náklady hradit z vlastních prostředků uložených ve věznici, hradí je v rozsahu nákladů souvisejících s poskytnutím neodkladné a akutní zdravotní péče a u cizinců v rozsahu nákladů podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky Vězeňská služba z prostředků státního rozpočtu, pokud úhrada nákladů není zajištěna jinak; ustanovení § 28 odst. 2 písm. k) se použije obdobně.

§ 68

Přerušení výkonu trestu u odsouzených žen

Odsouzené ženě, která před nástupem výkonu trestu řádně pečovala o své nezletilé dítě, lze po vyjádření příslušného orgánu sociálněprávní ochrany dětí prodloužit dobu, po kterou je přerušen výkon trestu, až o 10 dnů v kalendářním roce k návštěvě dítěte, které se nachází v péči jiné osoby.

DÍL 5

Výkon trestu odsouzených trvale pracovně nezařaditelných

§ 69

(1) Odsouzeným trvale pracovně nezařaditelným je odsouzený,

- a) který je starší 65 let, pokud sám nepožádá o zařazení do práce,
- b) který byl uznán invalidním ve třetím stupni²²⁾, ledaže sám požádá o zařazení do práce a jeho pracovní schopnost takového zařazení připouští, nebo
- c) jehož zdravotní stav neumožňuje trvalé pracovní zařazení.

(2) Trvale pracovně nezařaditelným odsouzeným lze ukládat jen takové kázeňské tresty, které lze jinak uložit mladistvým.

DÍL 6

Výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a s poruchami chování

§ 70

U odsouzených

- a) s poruchou duševní a poruchou chování,
- b) s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním návykových látek, nebo

c) s mentální retardací

se ve vnitřním řádu věznice, zejména při volbě obsahu a forem programu zacházení, přihlíží k závěrům odborného lékařského posouzení těchto odsouzených a k nutnosti individuálního nebo skupinového terapeutického působení.

DÍL 7

Výkon doživotního trestu

§ 71

(1) Vnitřní řád věznice, jakož i obsah a formy zacházení s odsouzenými k doživotnímu trestu musí přihlížet též k povaze tohoto trestu a nebezpečnosti odsouzených, kterým je takový trest uložen.

(2) Odsouzenému k doživotnímu trestu nelze přerušit výkon trestu nebo mu udělit kázeňskou odměnu spočívající v povolení dočasně opustit věznici v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení.

DÍL 8

Výkon trestu u odsouzených cizinců

§ 72

(1) Při umísťování odsouzených, kteří nejsou státními občany České republiky (dále jen „cizinci“), do věznice se podle možností postupuje tak, aby cizinci téhož státního občanství nebo hovořící stejným nebo podobným jazykem spolu mohli komunikovat, pokud to není v rozporu s účelem trestu.

(2) Cizincům se podle možností umožní přístup k četbě knih v jazyce, který ovládají, popřípadě v závislosti na výměře trestu se jim vytvoří vhodné podmínky pro výuku českého jazyka.

(3) Cizinec se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o právu obracet se na diplomatickou misi a konzulární úřad státu, jehož je státním občanem. Uprchlíci a osoby bez státního občanství se poučí o právu obracet se na diplomatickou misi státu pověřeného chránit jejich zájmy nebo na mezinárodní orgány a mezinárodní organizace, jejichž posláním je tyto zájmy chránit.

(4) Cizinci se poučí o právu na přijetí konzulární návštěvy. Taková návštěva se nezapočítává do návštěv podle § 19.

(5) Cizinci se bezprostředně po přijetí do výkonu trestu poučí o možnosti podat žádost o předání k výkonu trestu do státu, jehož jsou státními občany, jakož i o právních důsledcích tohoto předání, pokud takový postup umožňuje mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(6) Věznice poučí cizince o jejich právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo v jazyce, jemuž rozumí; o poučení se vyhotoví záznam, který cizinec podepíše.

DÍL 9

Výkon trestu velmi nebezpečných odsouzených

§ 72a

(1) Velmi nebezpečným odsouzeným je odsouzený,

- a) který byl odsouzen k výjimečnému trestu,
- b) proti kterému je vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin spáchaný během výkonu vazby nebo výkonu trestu,
- c) který se v posledních pěti letech pokusil uprchnout nebo uprchl z výkonu vazby nebo výkonu trestu,
- d) u kterého lze důvodně předpokládat, že ohrozí bezpečnost jiných osob.

(2) Velmi nebezpečný odsouzený se zpravidla umísťuje do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením. Rozhodnutí ředitele věznice o zařazení do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením se vyhotovuje písemně a doručuje se odsouzenému. Proti rozhodnutí může odsouzený podat do 3 dnů od doručení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Velmi nebezpečný odsouzený podle odstavce 1 písm. a) až c) se do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením umístí na dobu nejdéle 90 dnů. Nejsou-li v této době zjištěny důvody podle odstavce 1 písm. d), odsouzený se z tohoto oddílu vyřadí. Jsou-li v této době takové důvody zjištěny, odsouzený se v tomto oddílu ponechá, a to i opakovaně, nejdéle na dalších 180 dnů.

(4) Velmi nebezpečný odsouzený podle odstavce 1 písm. d) se do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením umístí na dobu nejdéle 180 dnů. Nejsou-li v této době zjištěny důvody pro toto umístění, odsouzený se z tohoto oddílu vyřadí. Jsou-li v této době takové důvody zjištěny, odsouzený se v tomto oddílu ponechá, a to i opakovaně, nejdéle na dalších 180 dnů.

(5) Odsouzený zařazený do oddílu se zesíleným stavebně technickým zabezpečením může požádat ředitele věznice o vyřazení z tohoto oddílu, má-li za to, že důvody pro takové zařazení nenastaly nebo pominuly. Rozhodnutí o žádosti se vyhotovuje písemně a doručuje se odsouzenému. Proti rozhodnutí může odsouzený podat do 3 dnů od doručení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Byla-li žádost odsouzeného zamítnuta, může ji odsouzený podat znovu až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

DÍL 10

Výkon trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou

§ 72b

Při výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se nepoužijí ustanovení § 19 odst. 8, § 45 odst. 2 písm. g) a h), § 56 odst. 1 a 2 a § 68.

Podmíněné propuštění a propuštění z výkonu trestu

§ 73

Podmíněné propuštění

(1) Návrh odsouzeného na podmíněné propuštění zašle věznice do deseti pracovních dnů po jeho přijetí okresnímu soudu, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává; k návrhu připojí stanovisko ředitele věznice, vyhodnocení průběhu a účinnosti programu zacházení s odsouzeným, zhodnocení průběhu a úspěšnosti výkonu ochranného léčení, pokud bylo odsouzenému uloženo, a uvede i další skutečnosti, které mohou mít význam pro rozhodnutí soudu.

(2) Pokud ředitel věznice nevydá kladné stanovisko k návrhu odsouzeného na podmíněné propuštění podle § 88 odst. 2 trestního zákoníku, postup podle odstavce 1 se neuplatní a návrh se odsouzenému vrátí.

(3) Pokud by byl návrh odsouzeného na podmíněné propuštění postupem podle odstavce 1 podán soudu před uplynutím lhůty stanovené pro podmíněné propuštění, na tuto skutečnost věznice odsouzeného bez zbytečného odkladu upozorní. Trvá-li odsouzený i nadále na podání tohoto návrhu, zašle jej věznice do 5 pracovních dnů ode dne oznámení odsouzeného, že na podání návrhu trvá, okresnímu soudu, v jehož obvodu se věznice nachází; doklady podle odstavce 1 k návrhu nepřipojí.

(4) O zaslání návrhu na podmíněné propuštění soudu podle odstavců 1 a 3 věznice odsouzeného informuje.

§ 73a

Důvody propuštění

Věznice propustí odsouzeného z výkonu trestu, jestliže

- a) uplynula doba trestu stanovená v pravomocném a vykonatelném rozhodnutí soudu a Vězeňské službě nebylo doručeno nařízení soudu k výkonu dalšího trestu,
- b) obdržela písemný příkaz, aby odsouzený byl propuštěn na svobodu, vydaný soudem na základě jeho rozhodnutí,
- c) propuštění nařídil státní zástupce při výkonu dozoru nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu, nebo
- d) o propuštění rozhodl prezident republiky při udělování milosti nebo ministr při výkonu svých oprávnění podle trestního řádu.

§ 74

Výstupní oddíl

(1) Ve věznicích lze zřídit výstupní oddíl, do nichž se přiměřenou dobu před očekávaným skončením výkonu trestu

zpravidla zařazují odsouzení, kterým byl uložen trest na dobu delší než 3 roky, a odsouzení, jimž je třeba pomáhat při vytváření příznivých podmínek pro soběstačný život v souladu se zákonem.

(2) Programy zacházení jsou po zařazení odsouzených do výstupního oddílu aktualizovány a zaměřeny na jejich přípravu na soběstačný život v souladu se zákonem.

§ 75

Spolupráce s orgány sociálního zabezpečení

Po dobu výkonu trestu věznice vytvářejí předpoklady k tomu, aby odsouzení mohli po propuštění z výkonu trestu plynule přejít do soběstačného života v souladu se zákonem. Přitom úzce spolupracují s příslušnými orgány sociálního zabezpečení, zejména jim poskytují včas potřebné informace a umožňují jim průběžný kontakt s odsouzeným.

HLAVA VI

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

DÍL 1

Společná ustanovení

§ 76

Společná ustanovení o řízení

(1) Na řízení podle tohoto zákona se nevztahuje správní řád.

(2) Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona je třeba oznámit osobě, jíž se týká; v případě, že zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit.

(3) Oznámení se činí buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.

(4) Stížnost proti rozhodnutí má odkladný účinek pouze tehdy, jestliže tak tento zákon výslovně stanoví.

(5) K rozhodování o žalobách proti rozhodnutím Vězeňské služby je příslušný okresní soud, v jehož obvodu bylo napadené rozhodnutí vydáno.

§ 77

Výkon postupně uložených trestů

Postupně uložené a dosud zcela nevykonané tresty se považují z hlediska výkonu trestu za trest jediný.

§ 78

Dozor nad výkonem trestu

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se trest vykonává.

(2) Při výkonu dozoru je státní zástupce oprávněn:

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat místa, kde se provádí výkon trestu,
- b) nahlížet do dokladů, podle nichž byli odsouzení zbaveni svobody, hovořit s odsouzenými bez přítomnosti jiných osob,
- c) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí Vězeňské služby ve věznici týkající se výkonu trestu odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- d) žádat od zaměstnanců Vězeňské služby ve věznici potřebná vysvětlení, předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu trestu,
- e) vydávat příkazy k zachovávání předpisů platných pro výkon trestu,
- f) nařídit, aby osoba, která je ve výkonu trestu držena nezákonně, byla ihned propuštěna.

(3) Vězeňská služba je povinna příkazy státního zástupce podle odstavce 2 bez odkladu provést.

(4) Ustanovením o dozoru není dotčena povinnost Vězeňské služby v rozsahu své působnosti provádět vlastní kontrolní činnost a oprávnění ministra, případně orgánů nebo osob jím k tomu zmocněných stanovené zvláštním zákonem.¹⁾

§ 79

Úhrada zdravotních služeb ve zvláštních případech

Zdravotní služby poskytnuté odsouzenému, který není pojištěncem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění²³⁾, hradí Vězeňská služba.

DÍL 2

Přechodná, zmocňovací a zrušovací ustanovení

§ 80

Časová působnost zákona

Ustanovení tohoto zákona se užijí též na výkon trestů, jež byly pravomocně uloženy před účinností tohoto zákona.

§ 81

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou řád výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém stanoví podrobnosti při

- a) přijímání, umísťování, zařazování, přeřazování a propouštění odsouzených,
- b) zajišťování práv odsouzených a jejich sociálního postavení podle tohoto zákona,
- c) realizaci programu zacházení a zaměstnávání odsouzených,
- d) zajišťování pořádku a bezpečnosti v místech výkonu trestu,
- e) kázeňském řízení,
- f) účasti nestátních subjektů na naplňování účelu trestu,
- g) režimu výkonu trestu u některých skupin odsouzených, a
- h) výkonu ochranného léčení v průběhu výkonu trestu.

§ 82

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění zákona č. 173/1968 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 47/1973 Sb., zákona č. 179/1990 Sb., zákona č. 294/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 8/1995 Sb. a zákona č. 152/1995 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

§ 83

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 261/1994 Sb. a zákona č. 201/1997 Sb., se mění takto:

1. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

§ „4a

Státní zastupitelství vykonává v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, ochranná nebo ústavní výchova a v jiných místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda.“

2. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který zní:

§ „11a

Oprávnění podle § 10 a § 11 odst. 3 vůči státnímu zástupci pověřenému výkonem dozoru podle § 4a může vykonávat pouze pověřený státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství, kterému rovněž přísluší právo dohledu podle § 9 odst. 1 a 2.“

3. Za § 19 se vkládá nový § 19a, který zní:

§ „19a

Výkonem dozoru podle § 4a a výkonem oprávnění uvedených v § 11a pověřuje státní zástupce přidělené k určitému státnímu zastupitelství nejvyšší státní zástupce.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o vězeňské službě a justiční stráž

§ 84

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písmeno a) včetně poznámek pod čarou č. 1) a 2) zní:

„a) spravuje a střeží ústavy, v nichž se vykonává vazba a trest odnětí svobody, odpovídá za střežení ústavů, které jsou podle zvláštního právního předpisu¹⁾ spravovány jinou osobou než Vězeňskou službou, a odpovídá za střežení věznic pro místní výkon trestu, které jsou provozovány obcemi podle zvláštního právního předpisu.²⁾

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1) až 5) se označují jako poznámky pod čarou č. 3) až 7), a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

2. V § 17 odst. 2 se písmeno g) zrušuje; dosavadní písmena h) až m) se označují jako písmena g) až l).

3. V § 17 se doplňuje odstavec 5, který zní:

- „(5) Je-li vzhledem k předchozímu chování odsouzeného, který vykonává trest ve věznici se zvýšenou ostrahou nebo s ostrahou, důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) a e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné.“

ČÁST PÁTÁ

§ 86

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

¹⁾ § 13 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

²⁾ § 59 zákona č. 169/1999 Sb.“.

¹⁾ Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky.

^{3b)} § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

⁴⁾ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Vyhláška č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.

Vyhláška č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích.

⁷⁾ § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 4/2003 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

¹⁰⁾ Zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ § 238 až 247 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu, vyhlášená pod č. 460/1990 Sb.

¹³⁾ § 93 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 258 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 250 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ § 265, 269 a 270 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ § 365 až 393 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ § 266 až 268 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²⁰⁾ § 250 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²²⁾ § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.